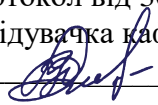

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від 30.08.2022 р. № 2
завідувачка кафедри

 (доц. Кабельнікова Н.В.)

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ДІЯЛЬНІСТЬ ЛОГОПЕДА У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
З ІНКЛЮЗИВНИМ НАВЧАННЯМ**

Освітня програма Логопедія
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність 016 Спеціальна освіта
Спеціалізація 016.01 Логопедія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ, 2022

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Діяльність логопеда у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням
Тип курсу	Вибіркова компонента
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	3 семестр
Викладач	Наталія Ільїна (Nataliia Ilna), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної освіти https://orcid.org/0000-0002-8924-0574 Сизова Наталія (Nataliia Syzova), викладач кафедри спеціальної освіти
Посилання на сайт	https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5185
Контактний телефон	
Email викладача:	Ільїна Н.В. – Asha@ksu.ks.ua Сизова Н.В. – nsyzova@ksu.ks.ua
Графік консультацій	Вівторок, 13:30-14:30 або за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, презентації, тестові завдання, індивідуальні завдання
Форма контролю	диференційований залік

2. Анотація дисципліни: У багатьох літературних джерелах і нормативних документах зазначається потреба у спеціальній підготовці вчителів-логопедів до надання корекційної підтримки в умовах інтегрованого та інклюзивного навчання, до забезпечення навчально-виховного процесу в загальноосвітньому просторі. Своєчасне виявлення і корекція у дітей порушень мовлення усуває перепони у розвитку їхньої пізнавальної та комунікативної сфери. Дисципліна «Діяльність логопеда у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням» покликана систематизувати знання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня про науково-теоретичні та методичні засади планування та організації логопедичної допомоги дітям з мовленнєвими порушеннями в умовах закладів загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням.

3. Мета та завдання дисципліни:

Мета дисципліни: – забезпечити теоретичну і практичну готовність здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня до організації психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами; ознайомлення майбутніх учителів-логопедів з їхніми функціями в умовах інклюзивного освітнього середовища; методологічними підходами до організації співпраці з командною психолого-педагогічного супроводу дитини.

Завдання:

Пізнавальні: ознайомити здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з основними характеристиками інклюзивного освітнього середовища; із завданнями, складом, функціями команди психолого-педагогічного супроводу дитини з

особливими освітніми потребами; з організаційно-методичними засадами роботи вчителя-логопеда в умовах інклюзії та особливостями діяльності логопеда як члена команди психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.

Розвивальні: сприяти розвитку особистості майбутнього логопеда, корекційного педагога, розвитку рівня його культури та ерудиції.

Виховні: виховання в здобувачах освіти соціальної активності, високих етичних та моральних професійних і загальнолюдських якостей, сумлінного ставлення до професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Після успішного завершення дисципліни здобувач формуватиме наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти

Загальні компетентності

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язберезувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

Програмні результати

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

PH 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

PH 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Структура курсу

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)	Форма контролю
3 кредити / 90 годин	16	14	60	диференційований залік

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Інклюзивно-ресурсний центр – ауд. 213, ауд. 310.

Матеріали, викладені на KSU online для організації змішаного навчання. Детальніше:

<https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5185>

7. Політика курсу

Для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% очне/дистанційне відвідування або відпрацювання всіх лекційних та практичних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX.

Високо цінується академічна доброчесність. До всіх студентів освітньої програми відбувається абсолютно рівне ставлення.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 10)	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Організація інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти					
Тиждень А 10 академічних	Тема 1.1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою	лк. – 2 год., пр. – 2 год.,	2, 3, 4, 8	1. Підготувати конспект, знати	10

годин	1. Еволюція суспільних уявлень у ставленні до осіб з психофізичними порушеннями. 2. Сутність та особливості інклюзивної освіти. 3. Мета, завдання та принципи розвитку інклюзивної освіти в Україні.	сам. – 6 год		відповіді на питання плану	
Тиждень Б 10 академічних годин	Тема 1.2. Особливості реалізації інклюзивного початкового навчання в українських школах 1. Інклюзивна школа та школа з спеціальними класами 2. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному процесі 3. Особливості розроблення індивідуального навчального плану і програми 4. Оцінювання навчальних досягнень учнів в інклюзивному класі	сам. – 10 год.	3, 8, 11	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10
Тиждень А 10 академічних годин	Тема 1.3. Технологія особистісно зорієнтованого навчання в інклюзивному класі 1. Особистісно зорієнтований підхід в інклюзивному процесі 2. Рекомендації для педагогів, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами 3. Соціально-педагогічна діяльність фахівців початкової школи з родинами дітей, які мають особливі освітні потреби 4. Напрями та форми роботи із з родиною учня з особливостями психофізичного розвитку.	лк. – 2 год., пр. – 2 год., сам. – 6 год.	3, 9, 10, 11	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10
Тиждень Б	Тема 1.4. Індивідуальні навчальні плани	сам. –	3, 9, 10, 11	1. Підготувати	10

10 академічних годин	<p>та програми для дітей з тяжкими порушеннями мовлення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Індивідуалізація та диференціація в інклюзивному процесі. Особливості складання індивідуальних планів і програм для дітей з ТПМ. 2. Сутність і завдання індивідуального й стандартизованого оцінювання учнів. 3. Психологічні особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з ТПМ. 4. Аналіз якісних показників індивідуального оцінювання. 5. Розроблення змісту портфоліо. 	10 год.		конспект, знати відповіді на питання плану	
Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні засади роботи логопеда в освітньому закладі з інклюзивною формою навчання					
Тиждень А 10 академічних годин	<p>Тема 2.1. Професійна діяльність логопеда в умовах інклюзивного навчання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості роботи логопеда в інклюзивному освітнього закладу. 2. Напрями діяльності вчителя-логопеда в інклюзивному класі 3. Функції вчителя логопеда. 4. Алгоритм діяльності вчителя-логопеда в загальноосвітньому навчальному закладі з інклюзивною формою навчання 	лк. – 2 год., пр. – 2 год., сам. – 6 год.	2, 3, 11	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10
Тиждень Б 10 академічних годин	<p>Тема 2.2. Методичні аспекти діяльності логопеда в інклюзивних закладах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи організації логопедичної роботи. 2. Методи, прийоми і засоби логопедичного впливу. 3. Форми організації логопедичної роботи. 4. Індивідуальний підхід у навчанні й вихованні дітей з порушенням мовлення 	лк. – 4 год., пр. – 2 год., сам. – 4 год.	2, 3, 4, 8	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10

Тиждень А 10 академічних годин	Тема 2.3. Заняття як форма організації логопедичної роботи 1. Класифікація логопедичних занять 2. Зміст, структура логопедичних занять. 3. Характеристика логопедичних занять за кількістю учасників. 4. Характеристика логопедичних занять за змістовим компонентом. 5. Вимоги до проведення індивідуальних логопедичних занять. 6. Вимоги до проведення фронтальних логопедичних занять.	лк. – 2 год., пр. – 2 год., сам. – 6 год	2, 3, 5, 10	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10
Тиждень Б 10 академічних годин	Тема 2.4. Діяльність логопеда як члена команди психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП 1. Супровід дітей з мовленнєвими порушеннями. 2. Супровід дітей з порушеннями розумового розвитку і затримкою психічного розвитку 3. Супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. 4. Супровід дітей з аутичним розвитком. 5. Супровід дітей з порушеннями слуху.	лк. – 2 год., пр. – 2 год., сам. – 6 год	2, 3, 5, 10	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану 2. Підготуватися до підсумкової контрольної роботи	10 10
Тиждень А 10 академічних годин	Тема 2.5. Супровід вчителем-логопедом родин дітей з порушеним мовленнєвим розвитком 1. Взаємодія логопеда з батьками. Принципи роботи логопеда з сім'єю. 2. Основні завдання логопедичного супроводу родини. 3. Форми роботи з батьками у логопедичній практиці	сам. – 10 год	2, 3, 7	1. Підготувати конспект, знати відповіді на питання плану	10
Всього		90 годин			100 балів

9. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

3 СЕМЕСТР

Модуль 1. Вступ до логопедії

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Загальна кількість балів – 40:

По 10 балів – за кожне практичне заняття.

10 балів – за опрацювання теми модульної самостійної роботи.

Модуль 2. Дислалія

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали

Загальна кількість балів – 60:

По 10 балів – за кожне практичне заняття.

10 балів – за опрацювання теми модульної самостійної роботи.

10 балів – за написання підсумкової контрольної роботи.

Якщо з якоїсь об'єктивної чи суб'єктивної причини студент не отримав балів на практичному занятті, то протягом тижня він може за власним бажанням відпрацювати це заняття або виконати додаткове творче завдання. Додаткові творчі завдання можна отримати у викладача

Високий рівень виконання завдань практичного заняття оцінюється в 9-10 балів. Достатній рівень – оцінюється в 6-8 балів.

Середній рівень – оцінюється в 3-5 балів. Низький оцінюється в 0-2 бали

Високий рівень виконання завдань самостійно роботи оцінюється в 9-10 балів. Достатній рівень – оцінюється в 6-8 балів.

Середній рівень – оцінюється в 3-5 балів. Низький оцінюється в 0-2 бали.

Високий рівень виконання підсумкової контрольної роботи оцінюється в 9-10 балів. Достатній рівень – оцінюється в 6-8 балів. Середній рівень – оцінюється в 3-5 балів. Низький оцінюється в 0-2 бали

Критерії оцінювання виконання завдань практичного заняття, завдань модульної самостійно роботи, відповіді під час іспиту

Рівень виконання	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Високий	Відповідь характеризується повнотою, глибокими, системними знаннями, вільним використанням термінології з наведенням прикладів та розкриттям теоретичних та методичних засад діагностики або корекції порушення психічного або (та) фізичного розвитку. Під час викладення матеріалу студент використовує знання із суміжних дисциплін. Рівень відповіді - творчий.

Достатній	Відповідь характеризується повнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Знання студента є достатніми для розкриття питання, він вільно користується термінологією, може розкрити методичні засади подолання порушення психічного або (та) фізичного розвитку. Допущені огріхи та помилки виправляє самостійно. Рівень відповіді – продуктивний.
Середній	Відповідь характеризується повнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Студент відтворює основний матеріал за поданою викладачем схемою, засвоєні знання не може самостійно пов'язати із практичною діяльністю. Рівень відповіді – репродуктивний
Низький	Відповідь характеризується фрагментарністю, неповнотою засвоєння теоретичного матеріалу. Викладення матеріалу відбувається з численними огріхами та порушенням логіки, на репродуктивному рівні. Або: відповідь відсутня.

10. Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Будник О. Б. Інклюзивна освіта : навчальний посібник [для студентів спеціальності «Початкова освіта»] / О. Б. Будник. – Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2015. – 152 с.
2. Данілавічюте Е.А., Литовченко С.В. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За ред. А.А.Колупаєвої. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 360 с.
3. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., — К.: 2007. — 128 с.

Додаткова література:

1. Індекс інклюзії: розвиток навчання та участі в життєдіяльності шкіл: посіб./ [Тоні Бут]; пер. з англ. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 190 с.
2. Коломоець Т. Г. Взаємодія фахівців і батьків дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. Актуальні питання корекційної освіти. 2019. Вип.14.
3. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади : монографія / А. А. Колупаєва. - К. : Педагогічна думка, 2007.
4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. – К.: «СаммітКнига», 2009. – 272с.
5. Колупаєва А.А., Савчук Л.О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с.
6. Концепція розвитку інклюзивної освіти (від 01.10.2010 р.) // Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання. Наказ МОН №912 від 01.10.2010 року. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189
7. Луговський А. та ін. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей / А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. - Луцьк : Колесо, 2008. - С. 49-60.
8. Пантюк Т. І. та ін. Основи корекційної педагогіки : навчально-методичний посібник. - 2-ге видання, доповнене і

перероблене / Т.І. Пантюк, О.В. Невмержицька, М.П. Пантюк. - Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009. - 324 с.

9. Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології : навч. посібник / В.М. Синьов, Г.М. Коберник. - К. : Вища пік., 1994. - 143 с.

10. Спеціальна педагогіка : понятійно-термінологічний словник. - Луганськ : Альма-матер, 2003. - 436 с.

11. Спільне викладання в інклюзивному класі: метод. матеріали. /Укладач – Софій Н. З.,Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. 70 с. Інструктивно-методичний лист МОНмолодьспорт №1/9-384 дсл 18/05/2012 р. «Організація навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/29627/

Інтернет-ресурси:

1. Гаяш О.В. Співпраця фахівців в інклюзивному навчанні як необхідна передумова забезпечення корекційної спрямованості педагогічної роботи. URL: <http://ap.uu.edu.ua/article/8>

2. http://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/?page_id=94